

KÖNYVISMERTETÉS

Anton C de Groot

Fragrances and essential oils

Monographs in Contact Allergy Volume 2

CRC Press Taylor-Francis Group Boca Raton-London-New York 2019

ISBN 13:978-0-367-14980-2

Az illatanyagok a környezet leggyakoribb allergénjei. Egyetlen allergénről, allergén csoportról sem állíthatjuk ilyen biztosan azt a halmozott napi gyakoriságú érintkezést, mely kiterjed az egyéni tisztálkodó-, tisztítószeres, a háztartási szerek és nem utolsósorban a kozmetikumok használatára. Az illatanyagok Fragrance mix I-el nevezett csoportja kiváltotta szenzibilizáció az általános felnőtt populációban 3,5% gyakorisággal igazolható. E mellett az általános felnőtt populáció 4,4%-a egyéb, illatanyagra bizonyítottan szenzitív. Bőrgyógyászati betegségeken végzett tesztek szerint az illat szenzibilizáció a vizsgált betegek közel 1/3-ában igazolható.

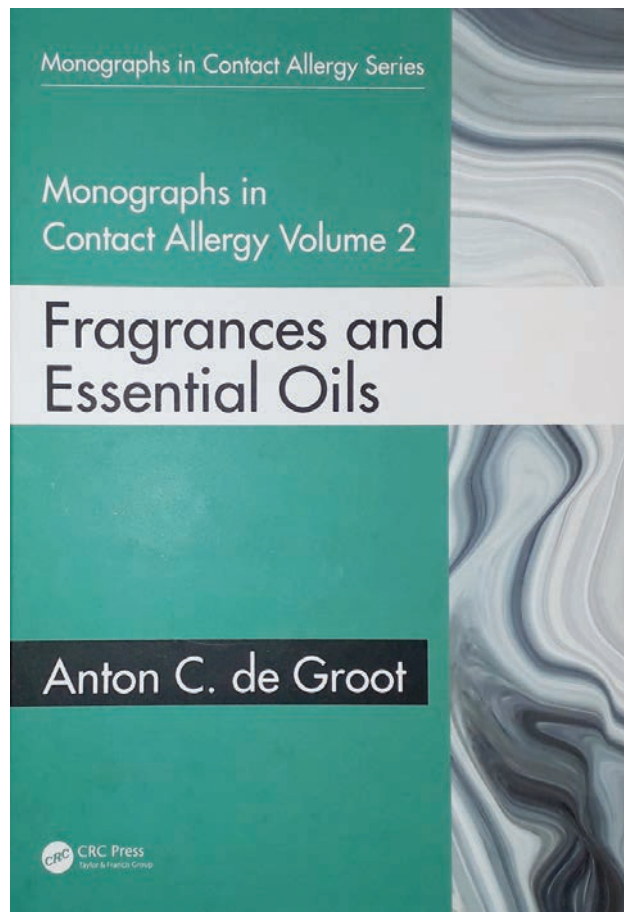
Az ismertek mellett a szakirodalom hétről hétre új illat allergének, azok provokálta klinikai tünetekről számol be. Anton C de Groot 945 oldalas monográfiája egyedülként foglalja össze az ismert 165 illat kemikália és extraktum, valamint 79 esszenciális olaj tulajdonságait. Megadja az egyes allergének azonosításához szükséges adatokat (INCI), a kémiai (IUPAC) nevet, szinonimákat, CAS regisztrációs számot, az European Community számát, a molekuláris és strukturalis jellemzőket, továbbá a felhasználásra vonatkozó nemzetközi szabályokat (köztük az IFRA 2019-es standardját), valamint az egyes allergénekre megalkotott EU szabályozásokat és ajánlásokat.

Az allergéneként megjelölt elérhetőség, az epicutan próbák elvégzéséhez ad nagy segítséget. Ezen adatok kiegészülnek az egyes allergén szenzibilizációs jellemzőivel, penetrációs tulajdonságával, a keresztreakciók, valamint a leggyakoribb provokált klinikai tünetek felsorolásával, hangsúlyozva a kontakt, foto kontakt, az azonnali és a szisztémás reakciókat is. Külön fejezet foglalkozik az egyéb nem ekzematikus contact reakciókkal (pl. *pigmented cosmetic dermatitis*, *oral lichen planus*, *psoriasis*). A szerző különös körültekintéssel kezeli a szakembereknek is nagy fejtörést okozó irritatív reakciókat.

A. C. de Groot szerint diagnosztikus értékelésként, illatallergia vizsgálatára bőrteszt kivitelezésénél szűrőtesztként a Fragrance mix I, Fragrance mix II, a *Mynoxylon pereirae* (perubalsam) és kolofonium az ajánlott, természetesen az egyes, az anamnézis megkívánta allergének kiegészítésével.

Az egyes allergének lexikon szerű felsorolása az allergének kémiai jellemzőit, az aktuális irodalommal alátámasztott szenzibilizációs tulajdonságait, a tesztre vonatkozó speciális javaslatokat, valamint az expozíció lehetőségeit tartalmazza. Az esszenciális olajok ismertetésénél az összetevő allergének százalékos megoszlását is megtalálhatjuk.

A könyv adta információk nem kizárólag a dermatológusokat érintik, hanem az illatanyagok számos egyéb expozíciós lehetőségeit tekintve (per os, airborn, inhalatív stb.), egyéb szakmák művelőit is. Ezt

bizonyítja, hogy a szerző az egyes allergének esetében milyen nagy jelentőséget tulajdonít a respiratórikus mellékhatások kialakulásának. A könyv ismeretanyaga a kozmetikai iparban dolgozó nem medicinális kör, a kozmetikai ipar, valamint a kozmetikumok piaca számára is számos értékes adatot nyújt.

A könyv megjelenésével ismét precíz lexikális adok birtokába jutottunk, melyek ismerete sajátos korrajzot ad betegeink (és saját magunk) környezetéről, és nem mellesleg a klinikai tüneteket adó allergének újabb és újabb csoportjáról is.

dr. Temesvári Erzsébet